

De bouw van de kantine

Historie van een 'pronkjuwail'

Het lijkt Anno Domini 1988 allemaal zo gewoon, zo vanzelfsprekend. Natuurlijk heeft een sportvereniging een eigen clubgebouw. En een voetbalvereniging als 'Onstwedder Boys' heeft natuurlijk een erg royale, want 't is een stevige vereniging.

Als één ding je tijdens het schrijven van een kroniek over zo'n 70 jaar voetbal in Onstwedde duidelijk wordt, dan is 't wel dat je de Onstwedders niet moet verwennen. Je moet ze vooral niet teveel dingen min of meer cadeau geven, niet te vaak oneffenheden op 't pad voor ze slechten. Laat ze maar liever een beetje modderen, laat hun koppen maar 's wat rood aanlopen bij het zelf doppen van de eigen bonen. Pas dan komen ze op een breed front vinnig in beweging, dan zijn ze (meestal) op hun best.*

Het verhaal van de bouw van onze onvolprezen kantine is van bovenstaande stelling het levende bewijs.

Het actieve bestuur van de Boys, onder aanvoering van hun altijd nijvere voorzitter P.R. de Vries, ontwikkelt in 1971 plannen voor uitbreiding van de kleedaccomodatie en in het verlengde daarvan de bouw van een eigen kantine. Begin 1972 wordt aan B. & W. van de gemeente Stadskanaal een financiële bijdrage gevraagd van f 25.000,= als tegemoetkoming in de materiaalkosten. Vijftiengroene prenten lijken een heel bedrag, maar op de totale kosten – volgens het bestek – van f 112.239,= is het slechts een schijntje. Het toenmalige Boys-bestuur was niet bang uitgevallen! Zeker niet als we weten dat het totaalbedrag uiteindelijk opliep tot ± 200.000 gulden; de gemeentesubsidie steeg tot ca. f 60.000,=.

Onze eigen Onstwedder architect B(erend) Roelfsema, die al vaker liet blijken uiterst creatieve ideeën te hebben, o.a. waar 't om gemeenschapsruimten gaat, tekent (voor) het zeskantige ontwerp. Erg mooi, maar een hele klus. Het Onstwedder voetbalvolkje uit die tijd zit daarover evenwel in 't geheel niet in!

Op 15 juni 1972 maakt wijlen Meeme Leffers met zijn graafmachine – belangeloos – de bouwput, van waaruit het clubcentrum zal moeten verrijzen. En daarna wordt er gewerkt, keihard gewerkt onder het actie-motto 'OBOBO', Onstwedder BOys BOuwt!

In het begin is de groep medewerkers groot, van lieverlede wordt hij kleiner. Nou is dat vaak zo bij dergelijke activiteiten. We zagen het al eerder gebeuren bij de uitbreiding van de kleedaccomodatie in 1972. Het risico dat de hele zaak in het slop belandt, is dan beangstigend groot. Niet echter in Onstwedde. 'As de meul'n ainmoal draait, den blijft e in beweeg'n, hou den ook!' Daarbij is 't zo dat je, als het op echte vakkennis aankomt, zo'n grote meute van goedwillende actievelingen ook heel niet kunt gebruiken. Ze lopen meer in de weg dan dat je wat aan ze hebt. Vandaar dat onder de enthousiaste en deskundige aanvoering van Willem Waarsing, kleine groepjes van getrainde metselaars, timmerlieden en elektriciens – om maar iets te noemen – elkaar gesmeerd afwisselen. De bouw loopt. Als een trein!

Niet-bouwers zijn ondertussen actief op het financieel-ondersteunende front. Giften worden verzameld, acties gestimuleerd, bazars gehouden, rommelmarkten georganiseerd. Zonder de nodige ping-ping kan de bouw immers net zo min doorgaan als zonder bouwers. De 'Voltreffer' brengt de geheime formule onder woorden: 'ACTIVITEIT + GULHEID = KANTINE, in een mum van tijd.'

Bouw van de zeskantige kantine in 1972.

Jacob Rijks, Geert Rijks en Willem Waarsing leggen de fundering met stenen van een voormalig café en van een Leger des Heils-gebouw uit Oude Pekela. Voorzitter De Vries kijkt toe op de werkzaamheden van Jacob Wilts en Sirtje Rijks.

Een heuglijk moment. Aike Meendering heeft net de sleutel van de kantine ontvangen van Jan Geert Hilgenga. Nog even-tjes en fotograaf Hans Banus kan zijn foto's schieten van het smaakvolle interieur.

De storm van 13 november 1972, met 's morgens tussen 7 en 8 uur in onze hoek van het land windsnelheden tot 160 km per uur, zullen velen onder ons zich goed kunnen herinneren. Honderden miljoenen guldens schade. Ook 'Onstwedder Boys' krijgt er een staart van mee. Een pasgebouwde kantinemuur waait om. Schade: f 2.706,-. Door een misverstand blijkt noch 'Onstwedder Boys' noch de gemeente een aanbouwverzekering te hebben afgesloten. Gelukkig blijkt de gemeente zich coulant op te willen stellen en blijft het bij een strop-je. De moed wordt overigens zelden of nooit verloren. Ook niet wanneer de aanlevering van de benodigde materialen een aantal keren fors stagneert. Onstwedder BOys BOuwt door. En hoe! Ruim 10 maanden na de start is de bouw gereed en staan in een vloeiende lijn kleedaccomodatie, bestuurskamer, opslagruimte en kantine klaar voor in gebruikneming. Op 27 april 1973 is de officiële opening. De jongste Onstwedder Boy van dat moment, de 7-jarige Jan Geert Hilgenga biedt de oudste der Boys-bouwers, Aike Meendering, de sleutel aan. Een gedenkwaardig ogenblik. Namens de supportersvereniging stap Harm Jan Wubs naar voren en laat voorzitter De Vries een doek wegtrekken van de muur in de hal. Ziedaar! Een schoolvoorbeeld van die-Onstwedder-geest-op-zijn-best! Achter het doek geen plaquette met de namen van de flinkste bouwers, van bestuursleden-initiatiefnemers of iets van dien aard. Een eenvoudige voetbalfiguur, uitgevoerd in metaal, naar het voorbeeld van de omslag van het Boys-clubblad, symboliseert het hoe, het wat, het waarom, het wie-is-niet-zo-belangrijk, het ..... laten we zeggen: 'Nich soez'n! Doun!' Tijdens de verdere openingsceremoniën worden er natuurlijk vele lovende woorden gesproken. De meeste daarvan zijn heel serieus gemeend, want men kijkt echt z'n ogen uit. 'Die Onstwedders hebben potverdikkie wat in hun mars!' Trainer Henk Knolhoff voelt fijntjes aan, dat je moet proberen een vereniging met alles wat er aan mensen bij hoort in dit actieve, zelfwerkzame spoor te houden. (In het volgende hoofdstuk gaan we op de positieve bijverschijnselen op o.a. het sportieve vlak in.) Hij biedt een elektrische klok aan, waarbij hij zegt te hopen dat die altijd 5 minuten vóór zal lopen. Een klok dus, die de tijd vooruit is. Net zoals de v.v. 'Onstwedder Boys' zijn tijd vooruit moet blijven ...

Jan Fennema kan nu zijn taak als kantinebeheerder ter hand nemen. Een taak, die hij 15 jaar later nog steeds en met verve vervult, trouw terzijde gestaan door z'n rechter- en z'n linkerhand: Jantje Lukens-Bakker en haar Henk. Met z'n drieën een stel uit duizenden!

Kantinebeheerder Jan Fennema (rechts) en zijn helpers Henk en Jantje Lukens.

De schoonmaak van de kantine gebeurt door Willem Meendering en zijn vrouw Zwaantje, terwijl Jantje Lukens de kleedkamers voor haar rekening neemt.

* N.B. De schrijvers realiseren zich, dat ze hier ook de indruk wekken hun goedkeuring uit te spreken over het gemeentelijk gesol met de voetbalvelden tussen 1946 en 1963. Deze indruk is onjuist. Bedoeld wordt uiteraard 'cadeaus', die de Onstwedders zelf hadden kunnen maken, 'oneffenheden' die de Onstwedders zelf hadden kunnen slechten, eventueel met wat hulp. Bij de aanleg van nieuwe sportvelden was zelfhulp een onmogelijkheid.

Als 1973/1974 begint, hebben zich over laten schrijven naar de v.v. 'Onstwedder Boys', zo blijkt uit de annalen:
A.J. (Ties) de Groot (van de v.v. Alteveer)
A.IJ. (Boy) Nijgh (van S.J.S. Stadskanaal)
J. (Jan) Bos (van SC. Stadskanaal)

Onstwedder supporters onderscheiden zich niet van die op andere plaatsen. Langs de lijn viel in de voorbije jaren veelvuldig te beluisteren, 'dat er heel best een uitstekend elftal is te formeren van 100% Onstwedders, die dezelfde, zo niet een betere kwaliteit voetbal kunnen neerleggen als "aal dei import". Dat is toch gewoonweg niks, dat is waarde-loos!!'

Reacties in deze trant zijn te begrijpen. Vooral als het wat slechter gaat. 'Vreemden' zijn nu eenmaal erg geschikt als zondebok. We willen de supporters hierbij echter het volgende in overweging geven: 'Onstwedder Boys' heeft altijd z'n best gedaan om iets meer te zijn dan een huis-tuinen-keuken-dorpsvereniging, wilde net iets meer te bieden hebben dan een andere vereniging. Iets meer sfeer, iets meer clubgeest, iets betere accommodatie, iets beter clubblad, iets meer sportieve vechtlust, iets lager in de contributie (anno 1973: f 45,= per jaar voor de seniores, waar tal van andere, vergelijkbare verenigingen rond de f 100,= zitten), het pilsje iets vakkundiger getapt.

Dat zo'n vereniging aantrekkingskracht uitoefent op spelers van andere clubs in de regio mag dan ook geen enkele verwondering wekken. We hebben er als het ware om gevraagd. Wanneer tevens een bloeiende relatie met een Onstwedder dorpschone een rol speelt, dan is de kat natuurlijk helemaal in het bakkie. We spraken daarover reeds met betrekking tot Geert Knigge en Herman Kruit, en zouden kunnen aanvullen met Harmannus Horlings, Geert Kruize en Flip Schreuder. Gemeten aan bovenstaande overwegingen verdienen spelers-van-buiten het dan ook niet argwanend te worden bekeken, maar dienen ze hartelijk te worden ontvangen. Door *ieder* !!

Wel, het zopas genoemde drietal is met open armen ontvangen en wat hebben we er een plezier van gehad. Als de bal in augustus 1973 nog maar net weer is gaan rollen, ziet een nieuwe telg uit het Boys-geslacht definitief en officieel het levenslicht: de supportersvereniging. Met

Willem Waarsing als trekpaard-voorzitter (zijn enthousiasme en zijn inzet waren in die jaren toch absoluut 'einmalig!'), Deddy Sterenborg-Buist als secretaresse, Lya Meijer-Neef als penningmeesteresse, Douwe Rijks als 2e voorzitter en Geert Rijks en Derk Lukens als bestuursleden, is donateurswerving, de uitbreiding van het reclameborden-bestand langs het hoofdveld, de organisatie van gezelligheidsavonden, rommelmarkten in zeer goede en vertrouwde handen. Volgens hun eigen zeggen zijn ze er 'tot de meerdere morele en materiële welstand van de v.v. 'Onstwedder Boys' ...'. Ook hier moet 15 jaar later worden gezegd: voortreffelijk gedaan!

De supportersvereniging is zeker ook de groep (geweest?), die de humor binnen en rondom het Onstwedder voetbalgebeuren heeft gestimuleerd. Zo liep bestuurslid Henk Lukens – actief mannetje als altijd –, nadat hij flink had meegeholpen de rommelmarkt te doen slagen, snikkend door het dorp. Hem was meegedeeld, dat zijn fiets per ongeluk met de opkoper van de rommelmarkt-restanten meegegaan moest zijn. 'Ik goa wel noar Albert Addens hin en ik vraag hom om zo'n hail oald brikkie ...' (snik-snik) ... 'Den kin elkinaine in 't dörp zain hou ik d'r langes koom'n mout ...' (snik-snik). Na het scheiden van de markt krijgt Henk z'n fiets toch maar weer terug: uit Harm Wilzings koestal, waar hij al die tijd keurig geparkeerd was geweest. Henk was trouwens zelf niet geheel onschuldig aan deze practical joke. Was hij 't niet geweest, die eerder op die avond Klaas Bosschers, die 'een deussie wekvlazz'n' had gekocht, niet alleen het 'deussie' op de achterbank van z'n auto zette, maar bovendien de kofferbak 'volstampte' met weckflessen?

De sfeer, zo moge blijken, zit er bij de Boys dus goed in, de club draait lekker. Natuurlijk kunnen we dat afdoen met een opmerking als 'Ze hebben de tijd mee gehad', maar als u dit boek helemaal hebt gelezen, dan weet u (ook), dat je de tijd niet maar zo 'mee' hebt. 't Is net als met die keeper, die altijd zoveel geluk heeft ... en die met ontzettend veel trainen en dito inzet een uitstekende keeper is geworden ... (Hè, Luuk Bakker?)

De supportersvereniging (mei 1988).

Achter v.l.n.r.: Bert Hartsuiker (voorzitter), Rikste Wubs (penningmeester), Jannie Waalkens (secretaresse). Voor v.l.n.r.: Pieter Roelfsema en Lientjo Paap.

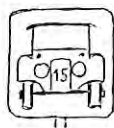
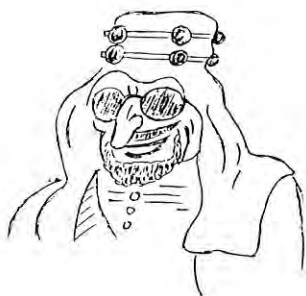

Zo stappen de Boys uit Onstwedde, in weerwil van de oliecrisis, blij en welgemoed 1973 uit en 1974 in. Ze hebben zelfs een opvolger van Chris Kiel in de gelederen als kreupeldichter: A.A. (Appie) Raven. Hij mijmert rond de jaarwisseling:

De klokke slaat, de kurken knallen;
het laatst' kalenderblad is weer gevallen.
En daarmee valt de last
van 't afgelopen jaar.
Alleen die ene gast,
die na de Kerst is blijven plakken,
is nog steeds daar,
om op de valreep 't laatste glas te pakken.

't Is wel gezellig, daar niet van;
hoewel het vroeger mooier was, toen
met Wim Kan,
toen d'oliebollen glommen
op de schaal.
Nu laten wij door d'oliedommen
de les ons lezen in een oliedomme taal.
Nu liggen oliebonnen zwaar
ons op de maag van 't nieuwe jaar.

Ach, lieve sjeik, draai nog eenmaal aan
die goeie oude oliekraan;
wil nog eenmaal u bezinnen.
Hoe moeten wij het nieuwe jaar
als echte Nederlander nu beginnen?
Roert dat bij u geen tere snaar?
Is dat geen cultureel gemis?
Een Nederlander, die bij 't Nieuwe Jaar,
niet in de olie is?

De grote geoorde beker, de prestatiecup, wordt door de supportersvereniging geïntroduceerd als stimulant voor sportief en attractief voetbal. Via een puntensysteem, waarbij officiële waarschuwingen leiden tot puntenaftrek en veel doelpunten (aanvallend spel) een bonus opleveren, wordt aan het eind van het seizoen de cup aan een van de seniorenelftallen uitgereikt. In 1976 komt het 3e een jaar in het bezit van de beker. In datzelfde jaar worden ze ook kampioen.

Achter v.l.n.r.: Grietinus Huls, Jetsko Huiting, Elze Hidding, Jan Wakker, Aike Kruijer, Jan Gerrit Bakker, Flip Schreuder, Ko Hilverts.

Voor v.l.n.r.: Hans Oostwoud, Geert Velthuis, Bertus Harders, Roelof Zuidema, Jan Huiting en Roelf Eemsing.

Hiermee moge tevens duidelijk zijn geworden, dat 'bepaalde zwakheden' bij 'een groep Nederlanders' 15 jaar later ook nog steeds dezelfde zijn ...

Zo, laten we nu alle randgebeurens 's even laten voor wat ze zijn en ons tot de voetbalprestaties beperken.

We moeten dan constateren, dat de senioren-teams (aanvankelijk) nogal 's wisselvallig spelen, tenslotte echter redelijk, erg goed presteren.

Met name het 1e elftal begint het seizoen erg slecht. De supporters-door-de-jaren-heen onder de lezers zullen zich vast en zeker nog de 8-0-afdroging tegen W.V.V. (Winschoten) herinneren. In de tweede competitiehelft trekken de resultaten flink aan, de vechtlust neemt toe, Henk Twickler en Harrie Veldhuis weten de weg naar het vijandelijke doel een stuk gemakkelijker te vinden, en de hoofdmacht eindigt in de middenmoot.

Het 2e elftal doet 't uiteindelijk prima in de res. 1e klasse C; ze moeten slechts in het reserve-team van de Knickerbockers (studenten Groningen) hun meerdere erkennen. Het 3e elftal wordt in de 2e klasse E eveneens tweede achter C.V.S.B.-2 (Scheemda). Wat deksel, weer zijn die Scheemders een fractie beter dan de Onstwedders; net als in de 20'er/30'er jaren! Tonnis Timmer - beste spits/beste keeper - en Johan Smith zijn met hun doelpuntenproductie niet geheel onschuldig aan dit prima resultaat.

Het 4e en het 5e komen beide uit in de 3e klasse E, en warempel het 4e (= ruwweg hetzelfde team als 't 5e elftal uit 1972) wordt weer kampioen. Het aantal goals, dat de Onstwedder 'oudjes' de tegenstanders om de oren laat suizen belooft over 22 wedstrijden exact 100! En wie maakt daarvan 27 stuks? Juist! Albert Huiting, ja dezelfde, en opnieuw Boys-topscoorer. In zijn slipstream mogen de zoëven genoemde Tonnis Timmer met 22, Thijs (P.M.) Boels met 19 en Jacob Rijks met 15 goals met ere genoemd worden. Het schijnt, dat onze jongens weer 'ouderwets' tot scoren kunnen komen.

Het 5e elftal eindigt onderaan. De produktieve buien van

hun topscorer Albert Boels (7 goals) en Appie Wubs (6) hebben daaraan niets kunnen veranderen.

De grootste vreugde is er in 1974 evenwel om het kampioenschap van de A-1 junioren. Met 32 punten uit 18 wedstrijden en de doelcijfers 68 - 12 halen zij promotie naar de Jeugd-selectieklasse binnen. Vijf punten bedraagt de voorsprong op de enige grote concurrent Westerwolde (Vlagtwedde). Volgens goede Onstwedder traditie wordt er met het team van elftal leider Harm-Jan Wubs en trainer Henk Knolhoff een rondrit door het dorp gemaakt met veel toeters en bellen, nadat de kampioenswedstrijd tegen W.V.V. met 6-0 is gewonnen. Die rit en 'het feestje' daarna zijn in de herinneringen van dat A-team gegrift, daarvan zijn we overtuigd.

Ondanks dit fijne succes besluit Henk Knolhoff in overleg met het bestuur z'n Boys-periode af te sluiten. We zullen op zijn verdiensten als trainer hier niet verder ingaan. We komen Knolhoff – gelukkig nog vaker tegen in dit Onstwedder Boys-boek.

Knolhoffs opvolger wordt Jan Wardenburg uit Valthermond. Stratenmaker van professioneel, maar daarnaast zeer succesvol als voetbaltrainer. In 4 jaar tijd promoveert het Emmer W.K.E. onder zijn bewind drie keer !! Het Boys-bestuur – ambitieus als ze zijn – ziet in Wardenburg, en Wardenburg – eerezuchtig als hij is – ziet in de Boys voldoende om 't voor een jaar met elkaar te wagen.

Wardenburg, die ook nog als scout voor het roemruchte Ajax-Amsterdam actief blijkt te zijn, is als trainer geen goedkope jongen, maar dat neemt het Boys-bestuur voor lief. Een club met aspiraties moet er wat tegenaan durven gooien. Investeren doe je voor de toekomst.

En wat die toekomst brengt?

Een nieuw loopwonder is in elk geval in opkomst. De 12-jarige Rikus Hazelhoff wint de Ocreaveldcross aan de Jabbingelaan in de flitsende tijd van 3 min. 56 sec....

'We are the tjempjens'; de A-junioren promoveren in 1974 naar de selectieklasse.

Achter v.l.n.r.: Harm Jan Wubs (leider), Henk Knolhoff (trainer), Pieter Roelfsema (van Jan), Henk Huiting, Pieter Roelfsema (van Wubbe), Jaap Scheper, Jan Wakker en Sirtje Rijks.

Voor v.l.n.r.: Jan Chris de Boer, Hilvert Waarsing, Adrie Beukema, Klaas Nijboer, Boy Nijgh, Frederik Bessembinders en Kobus Huisman.

